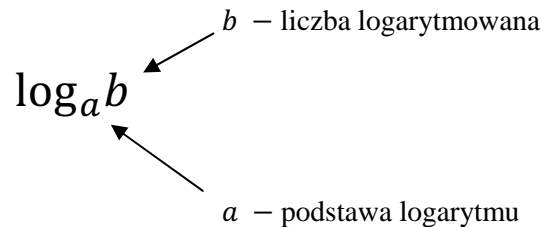

Logarytmy

Logarytm wygląda następująco:

Definicja logarytmu

Logarytmem liczby b przy podstawie a nazywamy taką liczbę c , że a podniesione do potęgi c daje nam liczbę b .

Zatem jeżeli: $\log_a b = c$ to $a^c = b$.

Jak zapisujemy	Jak czytamy	Jak rozumiemy
$\log_a b$	Logarytm liczby b przy podstawie a	Do jakiej potęgi podnieść liczbę a żeby otrzymać liczbę b

Logarytm istnieje tylko wówczas gdy spełnione są trzy warunki, które często nazywamy założeniami lub **dziedziną logarytmu**:

- podstawa logarytmu musi być zawsze liczbą dodatnią, czyli: $a > 0$,
- podstawa jest różna od 1, zatem: $a \neq 1$
- liczba logarytmowana musi być dodatnia, czyli: $b > 0$.

Jak liczymy logarytmy?

Przypuśćmy, że musimy obliczyć $\log_a b$. Wynikiem będzie jakaś liczba, którą oznaczmy sobie przez x . Możemy zatem zapisać, że:

$$\log_a b = x$$

Z definicji logarytmu powyższe równanie jest równe następującemu:

$$a^x = b$$

Wynika to z tego, że napis $\log_a b = x$ czytamy:

„Jeżeli liczbę a podniesiemy do potęgi x to dostaniemy liczbę b ”.

Zobaczmy jak to działa na prostych przykładach:

Przykłady

1) Oblicz $\log_2 4$.

Rozwiązanie:

Szukamy takiej liczby x , że

$$2^x = 4$$

Oczywiście $2^2 = 4$, więc $x = 2$.

Zatem $\log_2 4 = 2$.

2) Oblicz $\log_2 8$.

Rozwiązanie:

Szukamy takiej liczby x , że

$$2^x = 8$$

Rozwiązaniem powyższego równania jest $x = 3$.

Czyli:

$$\log_2 8 = 3$$

Równoważnie mogliśmy szukać liczby $\log_2 8$ rozwiązując równanie:

$$\log_2 8 = x$$

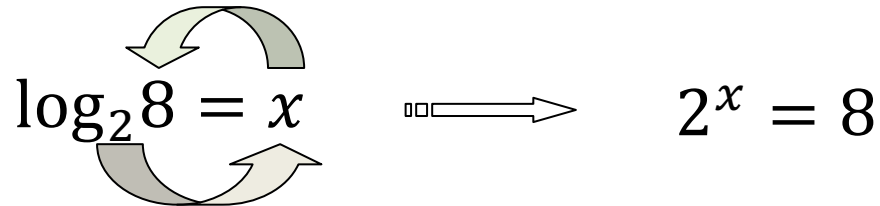
Oczywiście jest ono równoważne równaniu:

$$2^x = 8$$

A dla tego już odgadliśmy, że rozwiązaniem jest $x = 3$.

Jak łatwo zapamiętać równoważność tych równań?

➤ metoda kółka

$$\log_2 8 = x \quad \Leftrightarrow \quad 2^x = 8$$

Zaczynamy od dolnej dwójki, następnie idziemy do x , a na koniec do dużej 8.

Otrzymujemy w ten sposób ciąg liczb: 2, x , 8, które następnie zapisujemy w postaci potęgi:

$$2^x = 8$$

3) Oblicz $\log_{\frac{1}{3}} 9$.

Rozwiązanie:

Szukamy takiej liczby x , że

$$\log_{\frac{1}{3}} 9 = x$$

czyli, że:

$$\left(\frac{1}{3}\right)^x = 9$$

Rozwiązaniem powyższego równania jest $x = -2$, bo:

$$\left(\frac{1}{3}\right)^{-2} = 3^2 = 9$$

Czyli:

$$\log_{\frac{1}{3}} 9 = 2$$

4) Oblicz $\log_{16}2$.

Rozwiązanie:

Szukamy takiej liczby x , że

$$\log_{16}2 = x$$

czyli, że:

$$16^x = 2$$

Rozwiązaniem powyższego równania jest $x = \frac{1}{4}$, bo:

$$16^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{16} = 2$$

Czyli:

$$\log_{16}2 = \frac{1}{4}$$